

BEZ STARÝCH LIDÍ NENÍ BUDOUCNOST

Apel za návrat lidskosti do našich společností. Jednohlasné odmítnutí selektivní zdravotní péče

V době pandemie Covid-19 jsou staří lidé v nebezpečí jak v mnoha evropských zemích, tak i v dalších částech světa. Z dramatických počtů zemřelých starých lidí v ústavech nám až mrazí.

Je zřejmé, že nás čeká mnohé, co bude třeba v systémech veřejného zdravotnictví reformovat, abychom se úspěšně překonali institucionalizaci a dosáhli efektivní léčby všech. Velmi nás zasáhly smutné zprávy o současných tragédiích lidí žijících v ústavech. Pomalu se zakořeňuje představa, že jejich životy je potřeba obětovat, aby se zachránily životy druhých. Papež František mluví o „skartační kultuře“: ta odebírá starým lidem právo, aby byli považováni za lidi. Tak se z nich stávají jen čísla a v některých případech ani to.

V mnoha zemích, které čelí naléhavosti zdravotní péče, se objevuje nebezpečný model takzvané „selektivní zdravotní péče“, která považuje životy starých lidí za jaksi přebytné. Jejich zvýšená zranitelnost, vyšší věk, možné další nemoci, které s sebou nesou, by se mohly zdát jako dostatečné odůvodnění pro „rozhodnutí se“ ve prospěch mladších a zdravějších jedinců.

Přijmout takový závěr je humánně a právně nepřijatelné. Model „selektivní zdravotní péče“ není přijatelný ani z pohledu náboženského života, ani z logiky lidských práv a lékařské etiky. Žádný „nouzový stav“ nemůže legitimizovat nebo uzákonit výjimky z těchto zásad. Teorie, že kratší naděje dožití by vedla k „legálnímu“ snížení hodnoty života, je z právního pohledu barbarská. Pokud k tomu dochází právě prostřednictvím nařízení (státu nebo zdravotního úřadu) mimo vlastní vůli daného člověka, představuje ještě závažnější a nepřijatelné vyvlastnění práv jedince.

Přínos starých lidí je neustále předmětem důležitých úvah ve všech civilizacích. Je zásadní pro sociální mezigenerační uspořádání. Nemůžeme nechat zemřít generaci, která bojovala proti diktaturám, těžce pracovala na poválečné rekonstrukci a pomohla vybudovat Evropu.

Věříme, že je nezbytné důrazně potvrdit zásady rovnosti zacházení a všeobecného práva na zdravotní péči, které naše společnosti během staletí přijaly. Teď je chvíle, abychom věnovali všechny potřebné zdroje na ochranu co největšího počtu životů a humanizovali přístup k péči pro všechny. Hodnota života musí zůstat i nadále stejná pro všechny. Ten, kdo znevažuje slabý a křehký život starých lidí, se připravuje na to, znehodnotit jakýkoli život.

Tímto apelem chceme vyjádřit bolest a obavy z vysokého počtu úmrtí starých lidí v ústavech a zdravotnických zařízeních za poslední měsíce a velmi si přejeme, aby tento apel pomohl změnit směr, jakým se péče o staré lidi ubírá, aby zejména ti nejzranitelnější nebyli považováni za břemeno, nebo ještě hůř, za zbytečné.

První signatáři:

Andrea **Riccardi**, *historik, zakladatel Komunity Sant'Egidio*

Romano **Prodi**, *bývalý předseda Rady EU a bývalý předseda Evropské komise*

Jeffrey D. **Sachs**, *ředitel sítě UN Sustainable Development Solutions Network*

Aleksandra **Dulkiewicz**, *starostka Danzica, Polsko*

Simonetta **Agnello Hornby**, *spisovatelka, UK*

Manuel **Castells**, *profesor sociologie na Kalifornské univerzitě v Berkeley, Španělsko*

Irina **Bokova**, *bývalá generální ředitelka UNESCO, členka Vrchního výboru lidského bratrství, Bulharsko*

Mark **Eyskens**, *bývalý předseda vlády Belgie*

Hans Gert **Pöttering**, *bývalý prezident Evropského parlamentu, Německo*

Felipe **González Márquez**, *bývalý předseda vlády Španělska*

Marie **De Hennezel**, *psycholožka, Francie*

Jean-Pierre **Denis**, *šéfredaktor časopisu La Vie, Francie*

Card. Matteo **Zuppi**, *arcibiskup Bologně*

Adam **Michnik**, *esejista, šéfredaktor novin Gazeta Wyborcza, Polsko*

Michel **Wieviorka**, *sociolog, prezident nadace Maison des Sciences de l'Homme, Paříž, Francie*

Giuseppe **De Rita**, *zakladatel CENSIS*

Stefania **Giannini**, *náměstkyně generální ředitelky UNESCO*

Maria Antónia **Palla**, *novinář, Portugalsko*

Navi **Pillay**, *soudkyně, prezidentka ICDP (Mezinárodní komise proti trestu smrti), Jižní Afrika*

Annette **Schavan**, *bývalá spolková ministryně pro vzdělání a výzkum, Německo*

Jürgen **Habermas**, *filosof, Německo*